

...snažili jsme se procestovat a propotápět nejzajímavější místa ve střední i jižní části Filipín – země, která se za druhé světové války stala pro mnoho amerických vojáků peklem i hrobem, je nyní jedním ze stále ještě málo dotčených turistických rájů.

FILIPÍNY

speciál

peklo a ráj

Tak už je to zase tady. Letadlo pomalu roluje na ranvej a za chvíli už zelený ostrov s pestrobarevnými políčky a stovkami palem mizí v hloubce pod námi. Naše původně čtrnáctidenní dovolená, která se nakonec protáhla na dva měsíce, přeci jen skončila. Během těchto několika úžasných týdnů jsme se snažili procestovat a propotápět nejzajímavější místa ve střední i jižní části Filipín. Země, která se za 2. světové války stala pro mnoho amerických vojáků peklem i hrobem, je nyní jedním ze stále ještě málo dotčených turistických rájů.

FILIPÍNSKÁ REPUBLIKA

Kdysi třetí nejbohatší krajina Asie je dnes označována jako rozvojová.s hlavním podílem polnohospodářství. Koloniální nadvlády USA a Španělska otevřely dveře západním vlivům, kultuře i jazyku. Vazby na USA jsou díky předchozí koloniální éře, 2. světové válce i pozdějším umístění velkých amerických vojenských základen na filipínském území, stále velmi silné. To se nejvýrazněji projevuje v masovém používání angličtiny, která tu je

dokonce druhým úředním jazykem. Setkáte se s ní denně v televizi, rádiu a dokonce i samotní Filipínci v hovoru mezi sebou používají hodně anglických výrazů či celé fráze, nebo v případě odlišného původu a dialektů se tímto jazykem dorozumívají i mezi sebou. Pokud tedy sami ovládáte alespoň základy angličtiny, domluvíte se téměř kdykoli, kdekoli a s kýmkoli, včetně odlehklých rybářských osad.

Na 7 106 ostrovech Filipínské republiky žije převážně katolické obyvatelstvo, které doplňují menšinové muslimové. Co ale spojuje jejich obyvatele na všech ostrovech, je jejich upřímný úsměv a klidný chod života bez spěchu a shonu. Měnou je Filipínské peso: 1 Pp = cca 0,50 Kč.

PODNEBÍ

Přesto, že všechny filipínské ostrovy leží v tropickém monzunovém pásmu, značné rozdíly lze postřehnout nejen v klimatu jednotlivých oblastí, nýbrž často i na dvou sousedních ostrovech. Na jednom můžete najít hustě zarostlou džungli, kde ročně spadne víc jak 5000 mm srážek a na druhém vyprahlou

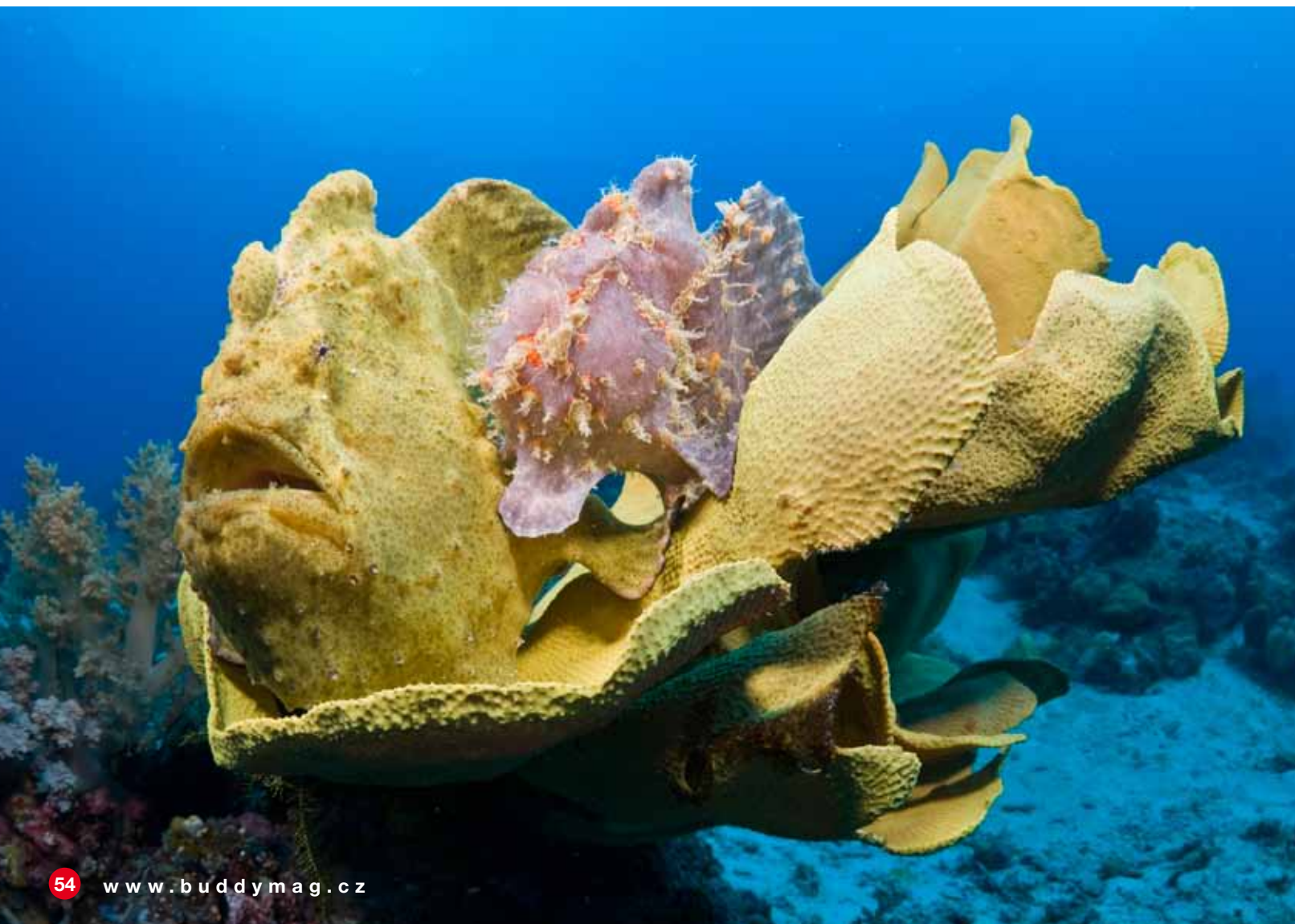
letní savanu. Monzunové deště zvlažují Filipíny převážně od května do října, což v létě ještě víc nepříjemňuje období tajfunů.

Pro nás středoevropany je zde zvlášť při příletu v zimních měsících relativně horko, teplota se často pohybuje mezi 25–35 °C, a v kombinaci s vysokou vlhkostí je snesitelná nejlépe ve vodě nebo alespoň u sklenice oroseného piva.

OSTROV MINDORO

(nezaměňovat s ostrovem Mindanao, který je považován za baštu muslimů, kde v minulosti docházelo ke konfliktům)

Naše výprava do tropického ráje začíná příletem do hlavního města Manila na ostrově Luzon. Jako většina velkoměst i toto není pro milovníky přírody žádným lákadlem a čím méně času zde strávíte, tím lépe. Z Manily směřujeme privátním mikrobusem na jih do přístavního města Batangas, a po dvouhodinové jízdě autem nás čeká ještě hodinový přesun typickým místním minitrajektem – cca 25 m dlouhým „pavoukem“ s vahadly, naloženým kromě lidí vším možným i nemožným.

SABANG

Okamžitě po vystoupení z trajektu na nás Sabang dýchne svým nezaměnitelným asijským kouzlem. Je to úplně jiný typ turistického městečka než s jakými jsme se dosud setkali kdekoli jinde. Hlavní příbřežní „ulice“ má na šířku maximálně dva metry, je samozřejmě jen pro pěší. Klikatí se podél pobřeží a je lemována obchůdky se vším možným i dvěma největšími místními lákadly: potápěčskými centry a „diskotékami“. Proto nás příjemně překvapí kvalita místního ubytování, kuchyně i piva.

Pro potápění jsme si vybrali potápěčské centrum, které sice není největší v této destinaci, ale její majitel American Sky, zde žije už přes dvacet let a byl jedním z prvních potápěčů v této oblasti. V jeho centru vládne domácí atmosféra a pohoda, vše funguje perfektně bez zádrhelů a nic pro něj není nemožné. Ráno v osm netrpělivě přeshlapujeme před diving centrem, nažhavení na první ponor. Všechny ponory záleží na naší náladě a Sky i jeho lidé nám maximálně vycházejí vstříc. A co nás čeká pod hladinou? Na první pohled místní reef vypadá jako chudší příbuzný

bohatých korálových útesů Rudého moře, ale první zdání klame. Viditelnost je trochu horší, cca 15–20 m, ale i zde je podmořský život neobyčejně barevný a rozmanitý. Měkké korály se ve snaze pojmout z proudící vody co nejvíce planktonu krásně rozevírají. Žluté, rudé, fialové – jsou jako velké květy obsypány tisíci drobných rybek. S nadšením pozorujeme, jak se rybky rodu *Pseudanthias* třepotají kolem svých domovských korálů. Tady na Filipínách mají zářivě fialové zbarvení a připomínají stužky třpytící se ve větru. Na jakýkoli rychlý pohyb reagují bleskurychlým unikem do bezpečí svého korálu. Při probuzení jsme zastihli mořskou sasanku

i s rodinkou klaunů. Na noc své chapadla sbalí do jakéhosi vaku, a poskytuje tak ochranu svým čtyřem stálým nájemníkům. Před vetřelcem, jakým jsem i já, se ale není kam ukrýt. Co jim chybí ve velikosti, dohánějí svou statečností. Od jednoho dokonce dostanu i výstrahu v podobě úderu do masky. Největšími poklady místních moří jsou jejich drobní obyvatelé – mnohdy bizarně vyhlížející makro živočichové. Na ně jsou právě vody kolem Puerto Galera i Sabangu neobyčejně bohaté. Věřte však, že najít je není nic jednoduchého a bez zkušených očí místních průvodců bychom byli ztraceni. Místní podrobně znají nejenom jednotlivé druhy, které

v těchto vodách žijí, nýbrž většinou i konkrétní místo, korál či kámen, kde je ten který, živočich ukryt či zabydlen.

Mezi zdejší rarity patří rozedranci, miniaturní mořští koníci, krevetky coleman, mantis a harlequin, rybky ghostpipe či desítky druhů pestře zbarvených nahožábrých mlžů. Barvy i tvary zástupců tohoto makrosvěta předčí nejbujnější fantazii nás suchozemců. Pozorovat tyhle roztomile vyhlížející, občas dokonale maskované nebo naopak výrazně zbarvené a prostředí přizpůsobené potvůrky má své kouzlo. A pokud si rádi pod vodou pořídíte snímček nebo dva, z kouzla se stává mánie, která vás téměř nepustí z vody.

Dostatečně vypotápění jsme využili i možnosti levného pronájmu motorek a několikrát za pobyt vyrazili na výlety do okolí – k dispozici je zde spousta opuštěných pláží podél pobřeží či na přilehlých ostrůvcích, známá White beach s kýčovitě bílým pískem, vodopády v džungli, domorodé vesnice, treky džunglí či výlety na lodích kolem pobřeží.

LOKALITY MINDORO, SABANG

Canyon – jedna z nejlepších lokalit s výjimečně bohatým životem – hejna ryb, bohatý porost měkkých korálů, hodně makro života – několik druhů krásně zbarvených nahožábřích mlžů, bradavičníků. Občas náročný ponor v důsledku možných silných proudů.

Shark Cave – místo, kde ráno můžete najít útesové žraloky schované pod skalními převisy, hned vedle nich jsou gorgonie s miniaturními mořskými koníčky.

Pink Wall – mělká lokalita navazující na Shark Cave vyznačující se bohatými, převážně do růžova zbarvenými měkkými korály, častým výskytem želv, nahožábřích mlžů

a drobných korálových ryb.

Sky dive – příjemná lokalita na rozpotápění pojmenovaná po majiteli našeho diving centra.

Whole in the wall – mělká, ale velmi živá lokalita poskytující ochranu hejnům ryb.

Dry dock – potopený původně plovoucí lodní dok, který se už stal součástí místního ekosystému. Výtečná lokalita pro milovníky makro života – nahožábří mlži, stonefish, frogfish...

Sabang wrecks – lokalita nacházející se jen cca 200 m od pot. centra – tři vráčky kousek od sebe, které s dobrým průvodcem představují jeden z nejlepších ponorů z hlediska makro života v této oblasti – nahožábří mlži, různě zbarvené frogfish, větevníci. Nádherné noční ponory...

Verde Island – celodenní výlet na ostrov nacházející se cca 45 min. plavby východně od Sabangu. Ponory na této lokalitě jsou bezkonkurenčně nejlepší z celé této oblasti – nabízejí nadprůměrnou viditelnost, stěny padající do velkých hloubek, hejna ryb, nádherně zbarvené nahožábřé mlže, častá setkání s vodnáři, želvami, barakudami, lovcími tuňáky a občas i nějakého žraločka.

PANDAN

Po týdnu stráveném v Sabangu jsme pokračovali v cestě kolem JZ pobřeží Mindora na soukromý ostrůvek Pandan. Toto místo je unikátní realizací ekologického projektu ochrany přípoběžních vod ostrova, z čehož nakonec těží nejen potápěči, ale i rybáři. Nádherná písčná pláž, rezort se stylovými bungalovy i jednodušším ubytováním pro batůžkáře, želvy pasoucí se na mořské trávě jen pár metrů od pláže či pár hektarů nedotčené džungle se skrytými zátokami na neobydlené straně ostrova. Typický ráj z úvodních stránek katalogů CK. Samozřejmostí je i zde kvalitní potápěčský servis.

Kolem celého ostrova se dá napočítat cca osm potápěčských lokalit – na J, Z a S straně jsou to především stěny spadající do cca 40 m, na chráněné východní straně najdete pozvolné mělčiny s porosty mořské trávy – přirozené pastviny pro místní populaci mořských želv. Nicméně kromě nadprůměrného množství želv a ryb se Pandan co do bohatství makroživota nedá se Sabangem měřit a tak po dvou dnech potápění a odpočinku vyrážíme za jedním z hlavních cílů naší cesty – na druhou nejlepší lokalitu na Filipínách – rezervaci Apo reef.

APO REEF

Největším neštěstím, zvláště pro nás potápěče, je na Filipínách, tak jako ve většině asijských zemí, rybaření. Tradiční a relativně neškodné způsoby rybolovu jsou totiž často nahrazovány daleko jednodušším, ale velice destruktivním používáním dynamitu nebo dokonce kyaniidu. O katastrofálních dopadech těchto technik na útes asi není nutno

vyprávět. Spousta míst, která jsme navštívili, nese neklamně známky podvodních detonací a jen pomalu se s nimi vyrovnává. Čím horší je tedy dostupnost loviště pro rybáře, tím méně bývá zasažen útesový ekosystém. Paradoxně často ještě účinnější ochranou reefu se stává samotné potápění, neboť potápěčská centra si jsou vědoma jejich životní závislosti na podmořském životě a snaží se svoje lokality před rybáři chránit. Postupem času si i místní lidé začínají uvědomovat, že turista je vydatnějším a stabilnějším zdrojem obživy než rybolov, ale je to běh na dlouhou trať... I na Filipínách však pořád existují i místa, kde život plyne přesně tak, jako již po tisíce let. A jedním z nich je i Apo reef – už několik desetiletí státem chráněná mořská rezervace, nacházející se osaměle v moři mezi ostrovy Mindoro a Busuanga. Na ten vyrážíme časné ráno z Pandanu a po dvouhodinové plavbě už kotvíme u hlavního reefu. Plní očekávání sestupujeme dolů. Křišťálově čistá voda a tlumené ranní světlo vytvářejí mystickou atmosféru. Korály jsou nedotčené, srovnatelné svojí bohatostí i s Rudým mořem a větším rybám se tady daří skvěle. Od úvodních vteřin nás pod vodou doprovázejí zvědaví žraloci

bělocípí. Za ponor jsme jich napočítali občas i 15 kusů, což byl u tohoto druhu rekord mé dosavadní potápěčské kariéry. Velcí tuňáci obezřetně hlídkují v hlubších vodách a bleskurychle vyrazí po své kořisti. Po přejezdu

od největšího reefu k menšímu ostrůvku s majákem a stanicí místních ochránců – rangem, se kvalita potápění ještě zlepšuje

a kromě žraloků útesových se setkáváme za SV straně ostrůvku i se žraloky šedými a při jednom ponoru kolem nás majestátně proplachtí i elegantní manta. V mělčí vodě pak nechybí samozřejmě ani želvy, nebojácní napoleoni i krokodýlí ryby či jiné druhy ropušnic. A samozřejmě všudypřítomný bohatý makroživot...

PALAWAN

Po dvou nezapomenutelných dnech strávených potápěním na Apo reefu pokračujeme v plavbě na jih a za šest hodin připlouváme k prvnímu ostrůvku souostroví Palawan. Právě severní Palawan, resp. ostrov Busuanga a Coron bude další zastávkou na našem filipínském putování. Kromě nádherných písčitých pláží, skalních stěn spadajících kolmo do moře a dalších typických tropických scenerií nabízí toto souostroví několik netradičních zajímavostí. Za návštěvu jistě stojí dvě průzračná jezera se sladkoslanou vodou Cayagan a Barracuda – pouze zde se dá potápět, Cayagan je v dnešní době přístupné už jen pro běžné turisty a šnorchlaře.

BARRACUDA LAKE

SOPRAS

...pro nejmladší

11200/1-4	3 mm	velikost: S - XL	nylon	nylon	jednodílný
11205/1-4	5 mm	velikost: S - XL	nylon	nylon	jednodílný

DĚTSKÝ NEOPRENOVÝ OBLEK

Jednodílné kombinézy pro nejmenší potápěče jsou dodávány na trh v provedení 3 nebo 5 mm.

11100/1-4	3 mm	velikost: S - XL	nylon	nylon	jednodílný
-----------	------	------------------	-------	-------	------------

DĚTSKÝ NEOPRENOVÝ SHORT

Neoprenové shorty v 3mm provedení.

20100/1-2	S - 10kg / XS - 10kg	Cordura 420	Cordura 420
-----------	----------------------	-------------	-------------

BABY 420

TECHNICKÉ PARAMETRY
Duše o velkém objemu je vyrobena z materiálu Cordura 420. Jacket je vybaven polstrovaným back packem a inflátorem s integrovaným ventilem. Vypouštěcí ventil je umístěn v zádové spodní části jacketu. Samozřejmostí je opasek se zapínáním na suchý zip a dvě velké boční kapsy uzavíratelné na suchý zip.

BABY ŠNORCHL s ventilkem

46100/B, K	ventilek	silikon	barva	■ ■
------------	----------	---------	-------	-----

DĚTSKÝ SET DE LUX

Sada - maska a šnorchl se silikonovým náustkem.

PLOUTVE GRILLO

42600B	velikost: 34/37	42601/B, Y	velikost: 36/38
--------	-----------------	------------	-----------------

Vynikající ploutve pro rekreační potápění a šnorchlování vyrobené z kombinace termoplastu a gumy.

Obě jezera jsou, stejně tak jako okolní ostrůvky sopečného původu, oddělena od moře jen několik metrů silnou skalní stěnou, přes kterou jsou částečně spojena s mořem průsakovým či jeskynním systémem. Výsledkem je velmi netradiční efekt: na hladině je několikametrová vrstva sladké voda pocházející převážně z dešťů či menších přítoků o teplotě asi 27–28 °C, v hloubce kolem patnácti metrů prolujete náhle rozmlazeným teplotním a salinitním rozhraním. Naráz vplujete do slané vody o teplotě přibližně 38 °C! V obou vrstvách je nádherně čistá voda s viditelností min. 20–30 m, ostře tvarovanými skalními stěnami i dnem a s chudými, leč netradičními formami života. Po návratu z teplé slané zpět do studenější sladké vody si můžete

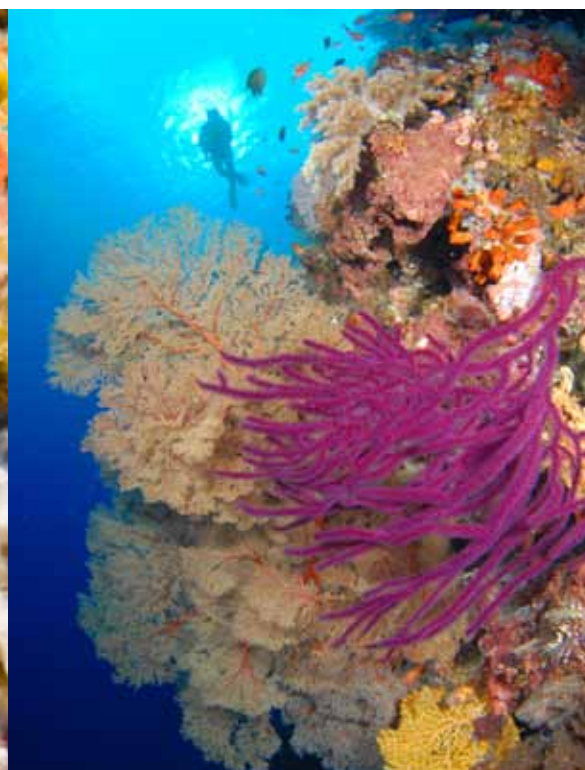
nechat např. vyčistit zuby či nehty drobnými nebojácnými krevetkami. Jméno Barracuda Lake pak pochází také od jedné z obyvatel jezera – velké barakudy, která ráda dělá potápěčům doprovod často během celého ponoru. Tento ponor se vyznačuje ještě jedním unikátem: jedná se o horolezecko–potápěčskou akci, poněvadž po příjezdu po moři a přistání u skalní stěny je nutné v plné polní nejdříve překonat menší, ale zato docela členitou a ostrou skalní průrvu a teprve po deseti minutách horské turistiky se můžete ponořit do křišťálové vody jezera a vychutnat si zasloužený ponor. Druhou velkou raritou a hlavním cílem mnoha potápěčů jsou místní vraky. V r. 1944 byla při náletu spojeneckých vzdušných sil

potopena v průlivu mezi ostrovy Coron a Busuanga značná část japonské zásobovací flotily. Několik lodí bylo potopeno i mimo průliv, na severní straně ostrova Busuanga. Díky této události je tato lokalita považována, hned po laguně Truck, za jednu z nejzajímavějších indicko-pacifických vrakových lokalit. V současné době se běžně potápí na 12 japonských vracích o velikosti 30–180 m. Odpočívají zde již více než 60 let. Za tu dobu se staly součástí zdejšího mořského ekosystému a jejich vrchní části jsou bohatě pokryty korály a osídleny množstvím ryb, jimž poskytují přirozený úkryt. Příznivci vrakového potápění si zde nepochybně přijdou na své, jen je tu potřeba počítat s horší viditelností. Ta se v průlivu velmi často a rychle mění v rozmezí

6–20 m. Průměr je cca 12 m. To bohužel dost eliminuje celkový dojem, zvláště u velkých vraků, poněvadž nedovolí vyniknout jejich monumentálnosti. Pozitivem na druhé straně je, že se všechny nacházejí v hloubkách kolem 30 m a s využitím nitroxu se dají relativně bezpečně a intenzivně prozkoumávat. Mezi nejznámější a nejvíce potápěné patří TAI EL MARU, AKITSUSHIMA, TANGAT, OLYMPIA MARU, KOGYO MARU, IRAKO.

I v této destinaci jsme vsadili víc než na komerční velikost bází na dlouholeté zkušenosti a využili služeb Guntera, který zde žije víc než polovinu života a je objevitelem většiny z dnes potápěných vraků. Pořád ještě nachází další, v době našeho pobytu právě pokračoval v průzkumu nově objevené menší doprovodné lodi. Jeho dalším cílem je nalezení jednoho ze dvou amerických letadel sestřelených během náletu. Že se zde skutečně nachází dokládá vrtule a palubní kulomet v jednom z potápěčských center. Dva místní potápěči, kteří jedno z nich už našli a tyto části vylovili však tragicky zahynuli dřív než stačili místo svého nálezu někomu ukázat.

Gunterovo centrum a resort se nachází deset minut jízdy lodí od městečka Coron, na soukromém ostrůvku. I přes v dnešní době už trochu zastaralé bungalovy a absenci bílé písčité pláže, nabízí domácí prostředí, internet, pohodové potápěčské průvodce, vybavení i pro technické potápěče (twin sety, nitrox, stage...) a především nejlepší kuchyni za celou dobu našeho pobytu na Filipínách. :-) Po několika dnech strávených v tomto odlehlem ráji se nám moc nechtělo nasednout do letadla a vrátit se zpět do rušné Manily, ale

SPARK AIRTICKETS
cestovní a potápěčská kancelář

BORNEO

Mt. KINABALU + SIPADAN

Potápěčsko - turistický zájezd

16. 10. - 1. 11. 2009

6 dní potápění na Sipadanu

1 z NEJ lokalit světa

žraloci, želvy, nahožábří, kanicové, barakudy, kranasi, frogfish, voda 27 °C, viditelnost min. 30 m
Bornejská džungle, orangutani, výstup na Mt. Kinabalu, exotické rostliny a živočichové, Sabah

NAPIŠTE SI O CENY A INFORMACE NA INFO@POTAPENI-ONLINE.CZ

SPARK AIRTICKETS s.r.o., Jirečkova 5, 170 00 Praha 7, 233 372 085, 777 561 001, www.potapeni-online.cz

alldive
potápění-online.cz

čekalo nás ještě jedno poslední a pro některé z nás nejintenzivnější dobrodružství – Donsol.

VRAKY V OBLASTI CORON BAY

Akitsushima – jedna z mála válečných lodí v této oblasti (většina vraků sloužila jako zásobovací loď). Sloužila k přepravě hydroplánů, které se na vodu spouštěly velkým jeřábem na její zádi. Kromě výzbroje a radarového stožáru je právě jeřáb stále výraznou dominantou vraku. V době náletu však žádný z hydroplánů na palubě nebyl a jejich osud je dodnes nejasný. Délka: 118 m, výtlak 4 650 tun, hloubka 22–36 m.

Irako – vyzbrojená chladírenská zásobovací loď. Jeden z nejlepších vraků, nabízející mnoho možností penetrací. Vnější části vraku jsou bohatě porostlé měkkými korály a houbami, jsou bohatě zarybněny. Délka 147 m, výtlak 9 570 tun, hloubka 30–45 m.

Kogyo Maru – loď spadající pod japonské námořní pomocné sbory „Yuso-sen“. V jednom z nákladových prostorů je možno najít buldozer, velký míchač betonu a asi tisícovku pytlů cementu, v ostatních pak další stavební materiál. Opět bohatě porostlý i zarybněný vrak. Délka 129 m, výtlak 6 352 tun, hloubka 22–30 m.

Okikawa Maru – tanker Japonského císařského loďstva. Výtečný vrak na penetrace, výuku kursů vrakového potápění a opět bohatá mořská fauna i flóra. Loď byla zasažena a následně se rozlomila v přední části. Délka 160 m, výtlak 10 045 tun, hloubka 16–26 m.

Olympia Maru – skutečný název není stále 100% potvrzen. Dva velké nákladové prostory a strojovna umožňují zajímavé a přesto relativně nenáročné penetrace. Zajímavostí jsou dvě velké nádrže a místo poškozené výbuchem ve střední části loď. Délka 112 m, výtlak 5 123 tun, hloubka 12–28 m.

Tangat – původně loď poháněná parním motorem ve vlastnictví Mitsubishi Shoji Kaisha Ltd. Opět možnost penetrací do nákladových prostor i strojovny. Délka 122 m, výtlak 6 325 tun, hloubka 18–30 m.

Kyokuzan Maru – nákladní loď potopená SV od ostrova Busuanga. Na tomto vraku se kvůli relativně velké vzdálenosti od Coronu nepotápí, bývá zařazována do programu mini safari na Apo reef při trase Coron-Apo-Coron. V nákladových prostorech je možno nalézt japonské nákladní automobily. Délka 160–180 m, výtlak 11 156 tun, hloubka 15–32 m.

OFFROAD TROPHY

WWW.OFFROADTROPHY.COM

DALŠÍ
NUDNÁ
DOVOLENÁ
U MOŘE?!

NEMÁŠ AUTO?

MÁŠ AUTO,
ALE NECHCEŠ
HO NIČIT?

POJEĎ S NÁMI DO RUMUNSKA
NA NAŠI CHALUPU, S NAŠIMI AUTY!

TERMÍNY:

Červen 2009 – Září 2009
Každý měsíc vždy dva turnusy
a to druhý a čtvrtý týden v měsíci

27. 6. – 4. 7.
11. 7. – 18. 7.
25. 7. – 1. 8.
8. 8. – 15. 8.
22. 8. – 29. 8.
12. 9. – 19. 9.
26. 9. – 3. 10.
10. 10. – 17. 10.
24. 10. – 31. 10.

VOLEJ: +420 602 226 344, MAILUJ: INFO@OFFROADTROPHY.COM

WWW.OFFROADTROPHY.COM

DONSOL

Donsol je pro Filipínce i turisty, alespoň trochu listující v průvodcích o této zemi, synonymem velrybích žraloků. Dokonce se údajně jedná o lokalitu s největším výskytem těchto nádherných tvorů. Alespoň co do počtu jejich pozorování. Než se do světa náhodně roznesla zpráva o pravidelném a hojném výskytu velrybích žraloků, byl Donsol jen ospalým, rybářským městečkem mimo jakékoliv zájmy turistů. To vedlo k uchování původního stylu života místních obyvatel a jen minimálních vlivů turismu, a s tím spojených komerčních aktivit. V celé oblasti se nachází jen několik kempů, a ve velrybářské sezóně je problém zde vůbec sehnat ubytování. Nicméně i zde si místní guvernér rychle uvědomil jedinečnost těchto živočichů i nutnost jejich ochrany

a celé území bylo vyhlášeno mořskou rezervací se svojí vlastní správou, organizující vstup a aktivity turistů na moři.

S velrybáky se sice nesmí potápět, ale to by bylo stejně vzhledem k jejich rychlosti a relativně špatné viditelnosti neefektivní. Nás, stejně jako všechny ostatní, čekala po vyplnění nezbytných vstupních formulářů a zaplacení patřičných poplatků, vlastní typická filipínská loďka s vahadly, třemi členy posádky a jedním průvodcem. Během tříhodinové vyjížďky jsme pak kroužili po území o ploše několika desítek hektarů a jeden z členů posádky, usazený na ráhně vyhlížel ostřížím zrakem velrybí žraloky. Ty bylo možno spatřit pouze ve fázi, kdy se vynořovali během krmení k hladině nebo se zde slunili. V tom okamžiku jsme dostali pokyn k přípravě na

seskok, loď najela velrybákovi do cesty a na povel „GO!“ jsme hromadně naskákali do vody. Náš první seskok a první setkání s tímto tvorem nebyl zrovna ideální, byl spíš téměř zklamáním, protože jsme zahlédli jen pár teček z jeho skvrnitého těla mizejícího v hlubině. Proto jsme se sem trmáceli několik stovek kilometrů? To si zase v turistických průvodcích někdo pěkně vymýšlí... :-(Nicméně náš průvodce ihned zavelel k návratu na loď a s klidem profesionála se spolu s posádkou dali do nového hledání. Hned druhý seskok nám rozbušil srdce na maximum. Velrybákovi jsme spadli přímo do cesty – najednou se vynořil z nazelenalé vody a s pootevřenou tlamou plaval tenhle devítimetrový drobeček přímo na nás. Skoro jsme na chvíli zapochybovali o tom, jestli to o jejich nemasožravosti

St. Miguel. Pro nás bylo toto místo spíše zklamáním. Po seskoku do proudu tekoucí rychlosti řeky, jsme se několikrát zaháčkovali za dno a čekali na manty. Z několika ponorů, které jsme zde absolvovali jsme zahlédli jen dvě manty a to ještě poměrně malé a plaché, což mělo daleko se slibům místních potápěčských bází.

Pokud se sem vydáte, doporučujeme Manta Bowl vynechat nebo zde absolvovat jen jeden ponor a další absolvovat na lokalitách kolem místních ostrůvků. I ty jsou sice z části dotčené rybolovem, který je právě prováděn bez jakékoliv kontroly, ale i tak jsme našli krásná nedotčená místa s nádhernými korály a makro životem, srovnatelným s tím v Sabangu. Ostrůvky St. Miguel by mohly se svými nádhernými scenériemi a plážemi konkurovat většině vyhlášených turistických destinací, ale prozatím sem turismus bohužel i bohudík nedorazil.

Brzké ranní vstávání není sice nic pro mě, ale poslední den před odletem z Donsolu jsme udělali výjimku. S východem slunce jsme vyrazili na několika kilometrový výlet podél pobřeží směrem na východ. Už po pár stovkách metrů za posledním kempem asfaltová cesta končí a dál vede jen blátivá cesta džunglí. Téměř každé dva kilometry narážíme na menší či větší rybářské vesnice, jejichž obyvatelé jsou neskutečně přátelští, usměvaví a ochotní vám poradit či pomoci. Na rozdíl od většiny turistických destinací v nás nevidí chodící peněženku a kromě pozdravů či zvědavých pohledů nás ničím neobtěžují. Žijí skromně v bambusových chýších roztroušených po pralese a jediným nešvarem civilizace, který je bohužel filipínským národním sportem je karaoke, či hlasitá hudba, kterou vždy jedna z chatrčí zásobuje celou vesnicí. Místní DJ či adepti na Super Star neustále trénují bez ohledu na kvalitu, za to s důrazem na kvantitu. Právě proto je dobré vyrazit brzy ráno. Po návratu do Manily nás čeká už jen poslední, zatím jen testovací výlet směrem na SZ do Subic Bay.

SUBIC BAY

Tato bývalá americká námořní základna byla po výbuchu nedaleké sopky před několika lety vyklizena a od úplného zchátrání ji zachránil turistický ruch. Nicméně už příjezd na předměstí městečka Olongapo nás přesvědčil o tom, že toto místo má daleko do poklidného Donsolu. Kromě gamblerské a sexuální turistiky je toto místo atraktivní pouze pro vyznavače vrakového potápění. Pro skutečně zkušené technické potápěče

může být se svými 30 vraky, z toho cca 15 dostupnými pro běžné sportovní potápěče, skutečnou lahůdkou.

Mezi nejzajímavější a nejčastěji navštěvované patří americká bitevní loď USS New Yorker, japonská Oryoku Maru, Seian Maru, El Capitan, YON-146/ Concrete wreck, LST – výsadkový člun amerického námořnictva, japonský hlídkový člun, stíhačka F4 Phantom... Kromě potápění na vracích je i v této oblasti možno potápění na reefech – v období od prosince do konce ledna se v oblasti Subic bay údajně zdržují velrybí žraloci a celoročně je možno se na jedné z lokalit setkat i s býčími žraloky. Jako další raritu nabízí místní aquapark možnost ponorů s delfíny a nepravými kosatkami (false killer whale).

VRAKY V OBLASTI SUBIC BAY

USS New Yorker

(původní názvy USS Rochester, CA – 2) Hloubka 18–27 m, délka 110 m – americká bitevní loď, spuštěná na vodu 19. 9. 1890, zapojená do španělsko-americké války i první světové války. V roce 1933 byla vyražena z provozu a 15. 12. 1941 potopena při ústupu amerických vojsk z Filipín, aby nepadla do rukou Japoncům.

Oryoku Maru (Hell boat)

Hloubka 15–20 m, délka 95 m. Původně luxusní zaoceánský parník, zkonfiskovaný japonskou armádou a využívaný k armádním účelům v období 2. světové války, především k přepravě amerických válečných zajatců. Vzhledem k nelidským podmínkám při transportech byla zajatci nazývána Hell boat (Pekelnou lodí). Také těsně před svým potopením 15. prosince 1944 měla přepravovat válečné zajatce do Japonska. To bylo jejím potopením znemožněno, ale i tak zemřely těsně předtím v jejích útrobách při dvoudenním čekání na vyplutí desítky amerických vojáků na úžeh a dehydrataci.

El Capitan/ USS Myjava

Hloubka 5–21 m, délka 90 m. Nákladní loď

vyražena ze služby a následně potopená těsně po 2. světové válce. Bohatě zarybněná lokalita vhodná i pro méně zkušené potápěče.

Sean Maru

Hloubka 15–25 m, délka 110 m. Japonská nákladní loď potopená 19. listopadu 1944. Horní nástavba byla v r. 1967 odstraněna kvůli blízkosti plavební dráhy. Nicméně i tak je tento vrak velmi zajímavý.

Pro technické potápěče se nabízí další možnosti ponorů s trimixem na vraky v hloubkách 60–85 m. Návratem do Manily, prohlídkou čínské čtvrti či původní starší španělské čtvrti Intra Muros, náš pobyt tady končí. Potápění na Filipínách je skutečným snem, ze kterého mě probouzí až letuška se slovy: „Fasten your seatbelt, please.“ Zapínám si bezpečnostní pás a zahledím se do husté mlhy. Kdesi v dáli pořád slyším šum filipínského moře. Sice odletáme, ale nejsme zde určitě naposledy. Příští rok nás čekají další z tisíců místních ostrůvků a potápěčských lokalit.

Více informací lze najít na:

www.coronwrecks.com/sites.htm

je pravda. Nicméně stačilo jen mu uvolnit cestu a kochat se pohledem na jeho kolosální velikost. Chvilí jsme se snažili s ním držet krok a plavali v jeho těsné blízkosti, ale přeci jen i jeho líné plavání bylo na nás neohrabané suchozemce po deseti minutách dost. Během tříhodinové výjízdky jsme při špatném počasí spatřili jen čtyři kusy, při ideálních podmínkách lze spatřit i 15 a více. Nejmenší kusy měřily jen tři metry, jednalo se o hodně mladé jedince, největší dosahovali zhruba

10–12 m. Ze všech setkání s těmito tvory bylo nejpodáreňší, kdy jsme narazili na velrybáka sluníčního se na hladině a plavajícího tak pomalu, že jsme mu i bez větší námahy stačili. Pak setkání s jedním z největších kusů, který si plaval na mělčině pár desítek metrů od rybářské vesnice a se kterým jsme vydrželi ve vodě přes půl hodiny. Kromě velrybáků se v turistických průvodcích píše jako o další raritě i o Manta bowl – potápěčské lokalitě u nedalekého ostrova

2. mezinárodní POTÁPĚČSKÝ KARNEVAL

Vstup volný, pro potápěče v karnevalových maskách jídlo, pití zdarma!!!

sobota 22. 8. 2009 od 9.00 do západu slunce: Slovensko, Senec, Slunečné jezera (strana Reca)

- **Soutěž o nejlepší masku, kde můžeš vyhrát skvělé ceny!!!**
- **Pokus o překonání rekordu v počtu potápěčů v karnevalových maskách pod vodou!!!**
- **Zábava, pivo, guláš, grilované speciality!!!**

- **Velké slevy na potápěčské zájezdy do Egypta**
- **Open air výstava fotografií Kamila Voděry**
- **Prezentace záchranářů IRS SLOVAKIA**
- **Velké slevy na potápěčskou výstroj**
- **Hledání dárečků pod vodou**
- **Nafukovací hrad pro děti**

SKVĚLÉ CENY:

- **Potápěčské zájezdy do Egypta**

Hlavní pořadatel

DIVECENTRUM LIGHTHOUSE

spolupořadatel

BESTCHOICE

design

FOTO-GRAFIKA

www.potapacskykarneval.sk